

pillum, & ego viam retineo. Dicimus, indivise. Enim vero si qui majoris & minoris communis est fundus, inter eos foret divisus; jam servituti contra maiorem praescribens locus daretur, licet in utilitatem ipsum minoris cederet: propterea quod ubi locus est in divisione, utriusque causa communis esse, nulla ratione videatur.

C A S U S VI

SALVIUS, testamento sibi reliquit a Joanne
quamdam dominum, polliquam per novem annos bona
fide posse fidet, licet ad dictum Joannem nullo
proprietas iure pertineret: eandem ipsius Salvi
mortuus dereliquerat, nonnulli post decem menses ab
eis obiit, Bernardus hereditario iure occupavit; quia
quidem per tres menses possessa, interpellatus
esta Jacobo, qui ei pala in tecit ex monumentis omni-
nino certissima domum memoratam submetit ipsi
lure dominii cedere. Incumbitne Bernardo, ut pro
debito conscientiae, dominum istam reficiat: Aut
iurene prescriptio iuvare femetipsum potest, li-
cet obletus decem mensum intervallum, per quod
domus possessioni non institit: & tribus mensibus,
per quos eam detinuit, superaditis novem annis,
per quos Salvius eamdem quoque posedit, tempus
Lege definitum non perfecte constitutur?

RESPONSE

Et nulla omnino obligatione conscientiae, Bernardo incumbit domum, de qua agitur, Jacobo pertinet: atque iure præscriptionis ei legitime prorsus ejusdem Dominum acquiritur. Ratio est, quia non impedire ex quo cumque intervallo, nullo posse apparens, cursus præscriptionis. Si haec absentatur, aut cum nonnulli innotescit, vacare credidat, aut ad insam ius fibi cedere: quoniam idemque apud omnes receptum Iurisprudentia usus, in specie proposita, caterisque ejusdem conditionis casibus, obtinere, ut ex utriusque possessione temporibus fibi invicem accedentibus, unicum solummodo spatium possessione exurgat: *Distincta possit*, inquit Imperator Justinianus (¹⁴), quia processus certar defundo. Et hereditas *et possesso* ri bonorum continuatur.

Ex quibus inferre est, ab Olivario jus proprietatis de jure cædive filiæ, de quo quælibet instituitur, possessione plusquam decennali legitime esse præscriptum, duobus numeris annis, per quos illud posedit, accedent his novem alii, per quos idem jam fuerat a Josselino ejus auctore detentum.

Quod tamen sic debet int̄l̄ḡi, ut r̄. Utracum posſeo, eādem quā ſucceſſio temporis, fuerit continuata, n̄c ullat nus interruptā, adeo ut ver-

Itius autem re cauſa allegari potest, quod cuiusunque ſuccelfionis bona jure proprietatis cedant, ſervarique futuro heredi centaurū: atque ab ſamet hereditate poſſideri: quia hereditas, in eo ea, ut dicitur in iure (b): *Dominus locum obtinet, unde dicetur hereditas quoque competere (interdum) & ceteris fucceſſoribus: fine antegredi ſuccelverint, fine poſteſa diuidit fit vi aut clam adiungit.* Quæ deſcio auctorem habeat D. Domat, in ejus tractatu, cui titulus est: *Lege: Civiles in Ordine naturali (c).*

C A S U S VI

Joscelinus emptum, de Bertrando ceduxisse silvæ ieiunios tum heredes tum defuncti, atque etiam agerum quoddam, pacifice deinde novem annum, bonaque fidei professione detentum, moniens relinquit Oliviarioru suo heredi, qui ejusdem possessione, per biennium integrum sicut gavilus. Quo quidem elapso tempore, vicinus quidam Joscelini, actionem iniulit Olivarii, cui probavit ex instrumento summa fide confirmato, suometis suis predictum iurorum, ac fibi restituiri petuit: quippe ejusdem per biennium dum taxat contumata possessio, jus non constitueret prescripcionis sufficientem adversus monumentum, quod exhibebat. Numquid non has cedidi isti vicino?

R E S P O N S

Nulla prorsus ratiō, ius cedit vicino Joffelini, ut Oliviarium de possessione jugeri silvæ cœdūa, ei eure hæreditario a Joffelio obvenit, interplet. Atque ea potissimum ratiō est, cum bona illius possefor moritur, antequam præscriptionem aliquicūs fundi attrigerit, atque fundum euendim ipsius hæres detinere bona fide continuat: simul esse utriusque possessionis tempus conjungendum: & ex ejusmodi tempore, quod legē definitum est, patiūm conficiatur ad præscribendum: præscriptionem in gratiam hæredis compleri.

RESPONS.

vi, recuperanda possessionis facultatem habeat. acquirere, poli ut amittit, poli

2. Istud eo fenuciūcipiendum est, quod, ut reperitur in propria, utraque possessio bona fidem in initiatū. Alioquin præscriptio non potest esse legitima, neque possessio subsequens priori præcedenti accideret: illudque differtur verbis uter in alia legē, que sic habet (m). Si autem accessione Autoris utitur: equisum, vīsum et eum qui ex persona Autoris utitur accessione, pati dolum Autoris. Et si his aliis verbis declaratur (n). Cum quis utitur adminiculō ex persona Autoris, uti debet (o). Cite Legem, facias.

em rationis argumentum

C A S U S VIII.
A PANTALEONE Abate sancte fidei, venundata quamdam silyvam cadiam Vitali, *in vicina Ab-*

C A S U S VII

A PANTALEONE Abbatæ sanctæ fidei, venumda-
tam quondam silvam cœduam Vitali, de ipsius Ab-

scire necesse est, an Samuel possessionem suam bona fide continuaverit, cum ante , tum post item ei a Cyrillo ea de re commotum , aut propria possefio, in dubium quoddam probabile , autoritateque aliqua confirmatum , ei tantummodo venierit , aut tandem utrum ante item illatam cum bona fidei possefio fuerit , possefior malæ fidei non sit postea factus ; pro certo nimis habens , decem agrorum jugera , jure propriatis , cedere Cyrillo .

erit hodie a Roberto, femeptimum in ejusdem il-
lustris causa possessionem restitu, licet a dicto Ro-
berto bona fide possideatur ab annis quadraginta
et amplius, sub eo nimis prætextu, quod illius
institutus contractus, in gratiam Vitalis, primum
confectus a Pantaleone, in eo peccet, quod formu-
lis in ejusmodi causis, requisitus destinatur. At
adversa parte contendit Robertus, cum fibi nul-
lo modo, vitium contractus venditionis, in gra-
mam sui vendoris confatii, innoverit, aliunde
ero, cum suo venditore, juxta formulas legibus
rescriptas, egerit, quantum ad eamdem aliena-
tionem ad femeptimum transmisum, fese confe-
uerter maxime juvari sua possessione, quam bo-
na fide continuavit, ut a restituenda repetita ca-
usa Sylva, omnino defundatur. Utri jus?

R E S P O N

Jus in integrum cedit Roberto. Extra omnem
ubitationis aleam positum namque est, nihil

ditiones annales pontificum tamque et; bini
quidam obstantibus quibuscumque vitiis mon-
strari prioris partoris, si a tertio quadam, bonum
liquido Ecclesiasticum primo quidem compara-
tur, possestus deinde fuerit, per annos quadrage-
tia, ac bona fide semper comitante, ab eodem
off., recta proflus conscientia, ad verius Benefici-
arium petentem in possessionem ejusdem boni fe-
reddi, ius praescriptionis implorari. Ratio est

utem, quod ex vitioso tituli instrumento, quo
tititur partor malae fidei, possit quidem usus pra-
scriptionis, isti parroti denegari, juxta Regi Edi-
ti interpretationem 15. Decemb. 1656. & quatuor
arresta lata, a supremo Rhotomageni Senatu 9.
ianuarii 1542. 15. Martii 1564. 14. Febr. 164.
& nono Decembri ejusdem anni, quæ quidem
non est. G. G.

Aresta refert Berault in Articulum 521. Confusio
nemus Normanniae (^a); verum tertio cu dam ,
qui postea acquisivit, quippe vi specialis alterius
instrumenti, bone fide factus est pessofor, cum
professione annorum 40. pessofera, nequeat i-
tud, quod priori loco obtinuit, vitiosum i-
strumentum, ullatenus impaturi, quod certe ni-
ca ratione se haberet, ne unius unquam fere
confusio remanserit. Tunc dico, ut
admodum deinde, ut

lesiam, licet 40. annorum bonæ fidei pessione
oborata, locus dari possit. Atque ea potissimum
e causa, testante Bonifacio (b), Regii juris Co-
nitores in supremo Gratianopolitana Curia occa-
sione litio cuiusdam, e Senatu Provinciali sun-
tibus

**Tololana Cur
A S U S**

SAMUEL degens intra limites tractatus I Turonens. decem arationum jugera, quæ ei, ab uno quadam ex amicis ipsius, testamento legata sunt, fuit a fax annis bona fide possidet. Cyrus, qui degit in eadem Provincia, contendit istuc arationum jugera, omnino sua esse, ex scriptis quadam instrumento, quod ait,

etiamque ea, ex scripto quadam in libro eiusdem, quod dicitur, ea fuisse recuperatum, ac Samueli facit ea de re adimoniū: post instructis verò litis iustis qualibet formulā actione et illata absit. Idemque Samuel dictarunt aratiorum, per continuos quatuor annos remanent p̄fessor. Quia de re petitur, num sufficiat ejusmodi possesso decem annorum, ut ei certat̄ jus prescriptions legitimis, nihil quicquam ofſciente actione, que fut ei a Cyriello intenta;

RESPON

Ad solvendam propositam difficultatem , primum

(e) L. Quidam
et. si de acqui-
tendo re. Do-
mino l. 41. tit.

lege (a), quæ circa aliam materiam, istud prin-
cipium tanquam indubitate fidei constituit: Quo-
dam, autem non possunt sola alienari, per universitatem
transeuntem, ut fundus datus ad heredem. Et res, cu-
jus aliquis commercium non habet. Namque legari ea
non possit, tamen heres institutus dominus eius efficietur,

C A S U S XIII.

FULDRAZO, predii cuiusdam, jurisdictioni su-
preme Rhomatomensis Curiae, subjecti Domino ju-
re gaudenti justitiae infimæ, cum uirarum pen-
nis Clientelaris indormivisse solutioni per fixos annos
exigenda, quæ ab ipsius Cliente Gilberto, uno-
quoque anno ei per loviolum est; iste numerandas
trium dumtaxat annorum uleras offert, contendens
quidquid de tribus caseris annis redditum est, sibi
jure præscriptionis acquiri. Num quadam forum con-
scientie legitimum est jus, quod sibi vindicari?

R E S P O N S.

(b) Conser.
Norman. art.
31.

Est equidem ea Confuetudinis Normanæ dispo-
sitione (b), ut qui infimo iustitiae imperio Domini
gaudent, jus non habeant repetendam, nisi trium
annorum uirarum, clientelarium pensionum, quæ
ipis, debentur ab eorum clientibus, nisi earum,
quæ ex alteriori tempore reliquantur, ratio conser-
va fuit, aut de iis solvendis obiecta sententia,
aut evidum sit generalis hypothecam ex fundo cli-
telarii primario respice, ait laudata Confuetudo,
atque in eo distinguitur a Dominis, qui jus ha-
bent gladii, quibus eadem Confuetudo dat (c) u-
virarum annorum viginti novem exigendam
facultatem, at contingere poset id juris acquiri.
Fuldredo quidem quibundam in casibus repetendi,
qua debentur ex annis sex integras uiras; Gil-
berto autem in aliis rerum circumstantiis vindicandi
sibi privilegiū præscriptionis.

Quod quidem dicimus ut apprime intelligatur
notandum est, cum Godefrido in dictam Confue-
tudinem commentario (d), obtinuisse olim in ista
Provincia duas contractuum fiduciariorum species.
Aliquidem auctoritate pignoratit literas ad tem-
pus quodcumque præferabant, quoniam in iis nihil
quidquam certi cuiusdam tantummodo spati-
um temporis circumscribantur. Adeo ut vi pri-
orum contraham locutus sit Fuldrado, repetendam
a Gilberto abique à illa exceptione, quæcumque de-
bentur, omnium uirarum, posteriorum vero con-
tractuum ipsius verbi, eidem copia omnino de-
negetur, nonnihilque tribus postremis annis obven-
te sunt uirarum exigendam, nisi forte iidem
apposita fuerit exceptio, de qua mentio habetur
in ista Confuetudine, quæcumque modo retulimus.
Proindeque si post Fuldradus, sui contractus au-
thenticam tabulam proferre, conventionibus ac-
lausulis, quæ exprimit, prorsus standum est.
At vero si possessione dumtaxat, nulloque aliunde ti-
tulo juvetur, 1. Gilberto jus præscriptionis potest
accedere, si bona fide innitatur, hoc est si fidem ha-
bet, pensiones tribus annis prioribus obvenias, ab
antecedenti vassallo vediquali fuise solutas. 2. Si ei
bona fides non aduerit, ipseque cum agros clien-
telares per sex annos possederit, petitus ab ipso
Fuldrado solutio nis aliquam dilationem obtinuerit,
ex conscientia ei incumbit, quidquid pensionum
ab annis sex reliquat ut extinguerit, aliquo
cum bonam fidem, tum propriam conscientiam a-
pertimere ledet, quemadmodum enim ait Bonif.

(e) Bon. VIII. VIII. (e) Possefor male fidei ullo tempore non pra-
scribitur. 3. Si sibi concedi tempus ad solvendum a
Fuldrado non expeterit, potest ut plurimum sibi
vindicare jus, quod ab ipsa Lege defetur, hoc est
a Confuetudine, quæ vix Legis habet. Ratio est,
quia si contradic, que Fuldradus innititur, au-
thenticam tabulam fert, futurum ut vassallo vedi-
gal non incumberet nisi trium annorum uiras re-
ferte, apertum est, nunquam posse fieri, ut Gilber-
tus ad ulras ampliores numerandas compellatur,
quippe ejusmodi conventiones patem contractus es-
sentialiter constituent, & utrinque contrahebitus
legem imponant. Contrarius ex conventione legem
accipere dignoscuntur, inquit laudatus Papa Bonif.
VIII. reg. ibid. VIII. (f) Nam vero contingere omnino potest, ejus-

